

WSTĘP

Rok 2018 był okazją do wspomnienia rocznic wielu ważnych wydarzeń z historii świata i Kościoła katolickiego. Przede wszystkim podjęto w tym czasie refleksję nad dziedzictwem rewolucji seksualnej, która pięćdziesiąt lat wcześniej zbierała żniwo na różnych płaszczyznach życia społecznego, kulturalnego, politycznego i religijnego. Był to również rok nawiązywania do ważnych dokumentów Magisterium Kościoła katolickiego, które były pewną próbą odpowiedzi na wyzwania współczesności. Św. Paweł VI w encyklice *Humanae vitae* z 1968 roku podjął temat ludzkiej płciowości, a wobec wielu trudności w etyce seksualnej i małżeńskiej nie bał się zająć jasnego stanowiska w obronie integralności życia, komplementarności płci oraz jednoczącego i prokreacyjnego sensu współżycia małżeńskiego. W 2018 roku, w 50. rocznicę wydania tej encykliki, został podjęty na nowo temat jej recepcji, która nie na wszystkich szerokościach geograficznych była i pozostaje jednakowa. Z kolei w 1993 roku św. Jan Paweł II, w 25. rocznicę tego dokumentu, zabrał głos, wydając jedną z najważniejszych encyklik swojego pontyfikatu – *Veritatis splendor*, będącą klarownym wyrażeniem stanowiska na temat niektórych podstawowych problemów nauczania moralnego Kościoła. Ten tekst, którego ćwierćwiecze publikacji minęło również w 2018 roku, był hołdem Wojtyły nie tylko dla papieża Montiniego, ale nade wszystko wyraźnym sygnałem, w jakim kierunku powinna iść refleksja moralna, osadzona na właściwym, niezmiennym fundamencie Tradycji, a jednocześnie atrakcyjna i aktualna w nowym kontekście społecznym.

Kolejny numer *Studiów nad Rodziną*, który oddajemy do rąk Czytelników, jest skromnym wkładem w tę dyskusję etyczną i społeczną, pół wieku po wydarzeniach rewolucji obyczajowej lat 60. XX w. Przewodnim tematem tego wydania są słowa: *Szczęście – Zdrowie – Rodzina*, wokół których koncentruje się refleksja naukowa autorów, którzy przygotowali swoje publikacje. Wskazane w przewodnim hasle rzeczywistości są ze sobą ściśle powiązane. Prawdziwe szczęście przez wielu utożsamiane jest z posiadaniem właściwego stanu zdrowia, jak i dobrze funkcjonującej rodziny.

W 2016 roku Centrum Badania Opinii Społecznej wydało komunikat z badań na temat: *Zdrowie i prozdrowotne zachowania Polaków*, z którego wynika, że

właśnie zdrowie uznawane jest za jedno z fundamentalnych dóbr, cenionych w społeczeństwie. Zachowanie zdrowia jako jednej z najważniejszych wartości w codzienności wskazało 57% respondentów, zaś wyżej ocenione zostało przez nich jedynie szczęście (79% wskazań). Zauważono również, że w okresie ostatniej dekady hierarchia wartości Polaków pozostaje dość stała. Jeśli chodzi o zdrowie, to nieco częściej niż inni uważają je za ważne osoby z wyższym wykształceniem, mieszkańcy miast liczących mniej niż 20 tys. mieszkańców oraz od 100 tys. do 500 tys., jak również respondenci wyrażający niezadowolenie ze swojej sytuacji materialnej¹. Powyższe dane pozwalają więc uznać, że podejmowanie tematyki zdrowia i szczęścia na płaszczyźnie badań naukowych jest uzasadnione i może przynieść wymierne korzyści społeczne.

Przedstawione w niniejszym wydaniu artykuły naukowe podejmują zagadnienia tematu głównego. W zbiorowym artykule można prześledzić istotne kwestie dotyczące zdrowia kobiety i dziecka w okresie porodowym (*Pozytywne doświadczenie porodowe w odniesieniu do wybranych czynników związanych z przebiegiem porodu*). Istotne treści dotyczące zadań rodziny na płaszczyźnie wychowawczej podjął ks. Czesław Rychlicki (*Posłannictwo rodziny w formacji osoby ludzkiej i społeczeństwa*), przypominając jednocześnie ważną rolę formacji ludzkiej, szczególnie w procesie kształtowania nowych obywateli i członków różnych społeczności. Ks. Wojciech Kućko zaprezentował wyniki swoich badań wokół problematyki tożsamości farmaceutów i związanych z tym wyzwań moralnych (*Farmaceuta w służbie zdrowia oraz w trosce o życie i rodzinę – wyzwania etyczne w świetle nauczania Kościoła katolickiego*). Półwiecze od wydarzeń rewolucji obyczajowej znalazło echo w przedłożeniu Patryka Hałajczaka (*Rewolucja seksualna i dzieci*), ukazujące rzadko podejmowany problem wpływu tych przemian społecznych na proces wzrastania i dojrzewania dzieci w kontekście Niemiec. Ostatni tekst, przygotowany przez Krystiana Szczęsnego, zawiera refleksję filozoficzno-teologiczną o wartości czystości i wstrzemięźliwości w życiu człowieka (*Dlaczego czystość się opłaca? Zagrożenia płynące z grzechu nieczystości wobec młodych ludzi*). Dopełnieniem numeru są trzy sprawozdania z różnych konferencji, w których pojawiał się temat małżeństwa i rodziny, a także trzy recenzje publikacji, zawierających rozważania o bioetyce, zdrowiu i prokreacji oraz historii jednej z aktywnych organizacji dla rodzin, Stowarzyszenia Rodzin Katolickich diecezji płockiej.

Interdyscyplinarny charakter przedstawionych publikacji pozwala ukazać nauki o rodzinie jako ważny i ciągle potrzebny głos w dyskursie społecznym, w którym

¹ Por. Centrum Badania Opinii Społecznej, *Zdrowie i prozdrowotne zachowania Polaków. Komunikat z badań Nr 138/2016*, https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2016/K_138_16.PDF (dostęp 31.12.2018).

nie powinno się pomijać potrzeby refleksji etycznej i filozoficznej. Należy żywić nadzieję, że obecny tom „Studiów nad Rodziną” będzie inspiracją do podejmowania podobnych poszukiwań także na płaszczyźnie innych pokrewnych dyscyplin, dla dobra człowieka, który jest i powinien pozostać najważniejszym i nigdy niewyczerpanym źródłem i celem każdej refleksji naukowej. Temat szczęścia, zdrowia i rodziny jest także źródłem nadziei, by codzienne zmagania o lepszy i doskonalszy świat łączyć z trudem różnych nauk, poszukujących możliwości tworzenia świata bardziej ludzkiego, przyjaznego życiu człowieka od poczęcia aż do naturalnej śmierci.

ks. dr Wojciech Kućko
dr n. med. Justyna Stępkowska
Redaktorzy tematyczni